

Vergaderjaar 2020–2021

31 490

Vernieuwing van de rijksdienst

Nr. 301

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 19 mei 2021

In de Jaarrapportage Bedrijfsvoering Rijk 2020 (JBR), de bijlage grote ICT-projecten en de publieksvriendelijke versie JBR, die ik uw Kamer hierbij aanbied¹, wordt uw Kamer geïnformeerd over de wijze waarop het Rijk heeft gewerkt aan de realisatie van zijn ambities binnen het domein van de rijksbrede bedrijfsvoering.

Net als bij andere werkgevers is de invloed van de coronacrisis bij het Rijk groot. Afgelopen jaar werkte het overgrote deel van het rijkspersoneel thuis. Een deel van de medewerkers werkte door op de werklocatie om de vitale processen draaiende te houden.

In deze pandemie heeft het Rijk laten zien ook in zijn bedrijfsvoering flexibel en wendbaar te zijn. Onverwachte crisiswerkzaamheden pakten we effectief op. Medewerkers moesten zich flexibel aanpassen aan een situatie van voornamelijk thuiswerken. Hiervoor is de digitale infrastructuur in enkele weken sterk uitgebreid. Daarnaast kunnen alle rijksambtenaren gebruikmaken van een veilige videoconferentieapplicatie. Tijdens deze bijzondere omstandigheden daalde het ziekteverzuim licht en is de productiviteit behouden.

De rijksdienst heeft door de opgedane ervaringen en op basis van onderzoek de ambitie om anders te gaan werken. Hiervoor is gestart met het rijksbrede programma «Hybride Werken». Thuiswerken is meer dan voorheen mogelijk, wat bijdraagt aan een betere werk-privé balans van medewerkers en waardoor de aantrekkelijkheid van het Rijk als werkgever toeneemt. Een afname van het woon-werkverkeer heeft als bijkomend voordeel een reductie van de CO₂-uitstoot. Om goede dienstverlening te kunnen blijven garanderen, moet er ook geïnvesteerd worden in verbeteringen in de bedrijfsvoering.

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

De effecten van de crisis zijn terug te zien in de JBR:

- Er is een daling in de CO₂-uitstoot door minder reisbewegingen.
- Het aantal vacatures van het Rijk steeg minder hard dan verwacht. Vooral in het tweede kwartaal nam het aantal vacatures af. Door beleidsintensivering steeg in 2020 wel het aantal medewerkers.
- Het aantal meeloopstages nam af. Het begeleiden van stagiaires vanuit een thuiswerksituatie bleek lastig. De Kamer drong in 2020 aan op het aanpakken van de stageproblematiek.² Het Rijk zet zich in voor meer stageplekken bij de overheid.³ Er zijn dan ook diverse maatregelen genomen om het aantal stageplekken te laten toenemen.
- De instroom van mensen met een arbeidsbeperking liep mede als gevolg van de coronacrisis vertraging op. Het Rijk heeft zoveel mogelijk activiteiten voor deze groep online voortgezet.

De kabinetsreactie op het rapport van de parlementaire ondervragingscommissie kinderopvangtoeslagen (POK) leidt ertoe dat we op tal van terreinen verbeteringen doorvoeren in de organisatie en werkwijze van de rijksdienst. Dit betreft onder meer de informatiehuishouding binnen het Rijk, de informatievoorziening aan het parlement en versterking van het ambtelijk vakmanschap. In de komende periode werken we de aangekondigde maatregelen nader uit.

Het Rijk heeft in het afgelopen jaar aangetoond wendbaar en flexibel te kunnen inspelen op veranderende omstandigheden. Een professionele bedrijfsvoeringsorganisatie is daarbij essentieel voor stabiele en goede dienstverlening binnen de departementen.

Het Rijk werkt aan een duurzaam herstel uit de coronacrisis. De inhaalslag voor de verduurzaming van de Rijksbedrijfsvoering wordt daarom met een nieuw rijksbreed programma versterkt. Er liggen vele kansen, bijvoorbeeld op het vlak van huisvesting in combinatie met het verminderen van woon-werkverkeer. Ik zie kansen voor de rijksbrede inkoopstrategie «Inkopen met Impact». Een verdere vervlechting van inkoop, duurzaamheidsdoelstellingen, diversiteit en inclusie versterkt de maatschappelijke voorbeeldfunctie van de rijksbrede bedrijfsvoering en leidt tot maatschappelijke meerwaarde.

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
R.W. Knops

² Aanhangsel Handelingen II 2019/20, nrs. 2340, 3815 en 3124.

³ Toegezegd in parlementair agenda punt [15-10-2020] – Begrotingsbehandeling Binnenlandse Zaken (Handelingen II, nr. 15, item 13).